

( 2½ Hours )

( Total Marks : 75 )

Please check whether you have the right question paper.

- N.B.:**
- 1) All Questions are **Compulsory** and carry **15 marks**.
  - 2) **Internal choices / sub-questions** are indicated.
  - 3) **Use of Simple Calculator** is **allowed**. **Scientific calculators** are **not allowed**.

1. From the Income statement and the Balance Sheet of Marvel Ltd. calculate : (15)
- a) Current ratio
  - b) Proprietary ratio
  - c) Debtors turnover ratio and collection period
  - d) Operating ratio
  - e) Net profit ratio
  - f) Debt-Equity ratio
  - g) Stock to Working Capital ratio

**Income statement for the year ended 31.03.2019**

| Particulars              | ₹         |
|--------------------------|-----------|
| Sales                    | 40,00,000 |
| Less: Cost of goods sold | 25,00,000 |
| Gross Profit             | 15,00,000 |
| Less: Operating expenses | 7,00,000  |
| Net Profit Before tax    | 8,00,000  |
| Less: Income tax         | 4,00,000  |
| Net Profit After Tax     | 4,00,000  |

**Balance Sheet as on 31.03.2019**

|                                    | ₹               | ₹                       | ₹                |
|------------------------------------|-----------------|-------------------------|------------------|
| <b>I. CAPITAL EMPLOYED:</b>        |                 |                         |                  |
| i) <b>PROPRIETARY FUNDS:</b>       |                 |                         |                  |
| Equity share capital               |                 | 20,00,000               |                  |
| Preference share capital           |                 | 10,00,000               |                  |
| Reserves and surplus               |                 | 5,00,000                |                  |
| <b>SHAREHOLDERS' FUNDS</b>         |                 |                         | <b>35,00,000</b> |
| ii) <b>LONG TERM LIABILITIES :</b> |                 |                         |                  |
| 14% Debentures                     |                 | 3,00,000                |                  |
| 12% Bank Loan                      |                 | 2,00,000                |                  |
| <b>BORROWED FUNDS</b>              |                 |                         | <b>5,00,000</b>  |
| <b>CAPITAL EMPLOYED</b>            |                 |                         | <b>40,00,000</b> |
| i) <b>Fixed assets:</b>            |                 |                         |                  |
| Land & Building                    |                 | 12,00,000               |                  |
| Plant & Machinery                  |                 | <u>8,00,000</u>         | <b>20,00,000</b> |
| ii) <b>Long term investment</b>    |                 |                         | <b>5,00,000</b>  |
| <b>Working capital:</b>            |                 |                         |                  |
| Debtors                            | 8,00,000        |                         |                  |
| Bills Receivable                   | 2,00,000        |                         |                  |
| Inventory                          | 5,00,000        |                         |                  |
| Cash                               | 4,00,000        |                         |                  |
| <b>CURRENT ASSETS</b>              |                 | <b><u>19,00,000</u></b> |                  |
| Less: Creditors                    | 3,00,000        |                         |                  |
| Bank overdraft                     | <u>1,00,000</u> |                         |                  |

|                            |  |                 |                  |
|----------------------------|--|-----------------|------------------|
| <b>CURRENT LIABILITIES</b> |  | <b>4,00,000</b> |                  |
| <b>WORKING CAPITAL</b>     |  |                 | <b>15,00,000</b> |
| <b>TOTAL APPLICATIONS</b>  |  |                 | <b>40,00,000</b> |

OR

- What is Financial Management and its goal? Explain its role in marketing and advertising. (15)
- From the following details of Stark Industries Ltd. prepare a Cash budget for the three months ending on December, 2018 :

| Month     | Sales<br>(₹) | Purchases<br>(₹) | Wages<br>(₹) | Depreciation<br>(₹) | Overheads<br>(₹) |
|-----------|--------------|------------------|--------------|---------------------|------------------|
| August    | 10,00,000    | 4,50,000         | 80,000       | 10,000              | 30,000           |
| September | 12,00,000    | 6,00,000         | 70,000       | 15,000              | 30,000           |
| October   | 11,50,000    | 5,00,000         | 70,000       | 20,000              | 40,000           |
| November  | 12,50,000    | 7,50,000         | 80,000       | 20,000              | 35,000           |
| December  | 11,00,000    | 4,50,000         | 90,000       | 30,000              | 30,000           |

- Balance of Cash on 30<sup>th</sup> September 2018 was ₹ 3,00,000
- Cash Sales were 25% of total sales. The collection pattern of the company from debtors was 60% in the month following the sale and balance in the further next month.
- Delay in payment of wages was one month.
- Dividend on investment received in December ₹ 1,00,000.
- Suppliers were paid after one month with a discount of 2.5%
- Rent of ₹ 60,000 was paid every month.

OR

- What are the differences between Equity shares and Preference Shares? (08)
  - Describe the features of Debentures. (07)
- Shazam Ltd. submits the following details for 2018 : (15)

| Month | Product A (units) | Product B (units) | Product C (units) |
|-------|-------------------|-------------------|-------------------|
| April | 50,000            | 40,000            | 8,000             |
| May   | 70,000            | 25,000            | 7,000             |
| June  | 90,000            | 35,000            | 6,000             |

Selling prices of the products were :

Product A ₹ 10; Product B ₹ 20; Product C ₹ 30

Prepare a sales budget for the same quarter of 2019 assuming:

- The quantity of Product A increases by 15%, quantity of Product B decreases by 10% and quantity of Product C increases by 20%

Selling price of Product A decreases by 10%, selling price of Product B increases by 20% and the selling price of Product C remains unchanged.

OR

- What is Working Capital? Explain its Operating Cycle. (08)
  - Explain the different types of Preference Shares. (07)

4. Thanos Ltd has given you the following information :

(15)

| Particulars   | 2018 (₹) | 2019 (₹) |
|---------------|----------|----------|
| Sales         | 5,00,000 | 6,00,000 |
| Cost of Sales | 4,00,000 | 4,50,000 |

You are required to Calculate :

- P/V Ratio
- Fixed Cost
- Break Even Point
- Margin of Safety for both years
- Sales to earn a target profit of ₹ 2,35,000
- Profit when Sales are ₹ 8,40,000

OR

4. What is a budget? Discuss the different types of budgets prepared by a firm.

(15)

5. a) Classify the following costs on the basis of Traceability to Product :

(05)

- Customs duty on raw material
- Gorilla glass for a mobile phone manufacturer
- Factory Rent
- Salaries
- Carriage inwards

- b) Classify the following costs on the basis of Behaviour / Nature :

(05)

- Office rent
- Raw material charges
- Post-paid mobile charges
- Carriage outwards
- Advertising

- c) From the details given by Vision Ltd., calculate the Working capital required for 2019 based on the Operating Cycle method :

(05)

Cost of Goods Sold for 2018 was ₹ 30,00,000.

Operating Cycle for 2018 was 60 days.

The Cost of Goods Sold for 2019 is estimated to increase by 20% and the Operating Cycle is expected to increase by 15 days. Minimum cash balance needed is ₹2,00,000

OR

5. Write short notes on Any Three :

(15)

- Use of spreadsheets.
- Break even analysis
- Sources of short term finance.
- Ratio analysis as a tool.
- Features of Equity Share Capital.

( २<sup>१</sup>/२ तास )

(एकूण गुण : ७५)

१. मार्व्हल लिमिटेडच्या उत्पन्नाच्या विवरणपत्रावरून आणि ताळेबंदावरून किंमती शोधा : (१५)

- ३१.०३.२०१९ रोजी समाप्त झालेल्या वर्षाचे उत्पन्नाचे विवरणपत्र

३१.०३.२०१९ रोजीचे ताळेबंद

**65258**

**TURN OVER**

|                     |          |           |           |
|---------------------|----------|-----------|-----------|
| iii) खेळते भांडवल : |          |           |           |
| ऋणको                |          |           |           |
| प्राप्य हुंड्या     | ८,००,००० |           |           |
| साठा                | २,००,००० |           |           |
| रोख                 | ५,००,००० |           |           |
| चल संपत्ती          | ४,००,००० |           |           |
| वजा : धनको          |          | १९,००,००० |           |
| बँकेचे अधिकर्ष      | ३,००,००० |           |           |
| चल देयता            | १,००,००० |           |           |
| खेळते भांडवल        |          | ४,००,०००  | १५,००,००० |
| एकूण विनियोग        |          |           | ४०,००,००० |

किंवा

- वित्त व्यवस्थापन म्हणजे काय? आणि उद्दिष्टे काय? ते स्पष्ट लिहा. त्याचा जाहिरात आणि विवणनात (१५)  
असलेला कार्यभाग स्पष्ट करा. (करून लिहा).
- स्टार्क इंटरस्ट्रीज लिमिटेडच्या खाली दिलेल्या माहितीवरून डिसेंबर, २०१८ पर्यंत संपणाऱ्या तीन महिन्यांसाठी रोखीचे अंदाजपत्रक तयार करा:

| महिना     | विक्री<br>(₹) | खरेदी<br>(₹) | मजुरी<br>(₹) | घसारा<br>(₹) | ओव्हरहेड्स<br>(₹) |
|-----------|---------------|--------------|--------------|--------------|-------------------|
| ऑगस्ट     | १०,००,०००     | ४,५०,०००     | ८०,०००       | १०,०००       | ३०,०००            |
| सप्टेंबर  | १२,००,०००     | ६,००,०००     | ७०,०००       | १५,०००       | ३०,०००            |
| ऑक्टोबर   | ११,५०,०००     | ५,००,०००     | ७०,०००       | २०,०००       | ४०,०००            |
| नोव्हेंबर | १२,५०,०००     | ७,५०,०००     | ८०,०००       | २०,०००       | ३५,०००            |
| डिसेंबर   | ११,००,०००     | ४,५०,०००     | ९०,०००       | ३०,०००       | ३०,०००            |

- ३० सप्टेंबर, २०१८ रोजी शिल्लक असलेली रोख रक्कम ₹३,००,००० होती.
- रोखीची विक्री एकूण विक्रीच्या २५% होती.
- मजुरीचे पैसे देण्याचा विलंब एक महिना होता.
- गुंतवणूकीवर ₹१,००,००० एवढा लाभांश डिसेंबरमध्ये मिळाला.
- माल पुरवण्यांना रक्कम एका महिन्यानंतर २.५% सवलतीने दिली जाते.
- ₹६०,००० एवढे भाडे प्रत्येक महिन्याला दिले गेले.

किंवा

- अ) इक्वीटी भाग भांडवल आणि प्रेफरन्स भाग भांडवल यांच्यात फरक कोणते ते स्पष्ट लिहा. (०८)
- ब) कर्ज रोख्यांची वैशिष्ट्ये कोणती ते वर्णन करून सांगा. (०७)

३. शॅझॅम लिमिटेड २०१८ साठी खालील तपशील सादर करते :

(१५)

| महिना  | उत्पादन अ (units) | उत्पादन ब (units) | उत्पादन क (units) |
|--------|-------------------|-------------------|-------------------|
| एप्रिल | ५०,०००            | ४०,०००            | ८,०००             |
| मे     | ७०,०००            | २५,०००            | ७,०००             |
| जून    | ९०,०००            | ३५,०००            | ६,०००             |

उत्पादनाच्या विक्रीच्या किंमती होत्या :

उत्पादन अ ₹ १०; उत्पादन ब ₹ २०; उत्पादन क ₹ ३०

२०१९ च्या त्याच तिमाहीसाठी खालील माहिती गृहित धरून विक्रीचे अंदाजपत्रक बनवा :

- उत्पादन अ च्या मात्रेत १५% नी वाढ होते, उत्पादन ब च्या मात्रेत १०% नी घट होते आणि उत्पादन क च्या मात्रेत २०% नी वाढ होते.
- उत्पादन अ च्या विक्रीच्या किंमतीत १०% घट होते, उत्पादन ब च्या विक्रीच्या किंमतीत २०% नी वाढ होते आणि उत्पादन क च्या विक्रीच्या किंमतीत काही बदल होत नाही (कायम राहते).

किंवा

३. अ) खेळते भांडवल म्हणजे काय? त्याची ऑपरेटिंग सायकल स्पष्ट करा.

(०८)

ब) प्रेफरन्स भाग भांडवलाचे विविध प्रकार कोणते ते स्पष्ट करा.

(०७)

४. थॅनोस लिमिटेडने तुम्हाला पुढील माहिती दिली आहे :

(१५)

| तपशील         | २०१८ (₹) | २०१९ (₹) |
|---------------|----------|----------|
| विक्री        | ५,००,००० | ६,००,००० |
| विक्रीचा खर्च | ४,००,००० | ४,५०,००० |

खालील तपशील मोजा :

- लाभमात्रा अनुपात (P/V Ratio)
- स्थिर खर्च.
- समविच्छेदन बिंदू.
- दोन्ही वर्षांसाठी सुरक्षा स्तर.
- ₹ २,३५,००० चा उद्दिष्टीत नफा मिळविण्यासाठी विक्री.
- विक्री ₹ ८,४०,००० असल्यास मिळणारा नफा.

किंवा

४. अंदाजपत्रक म्हणजे काय? एखाद्या Firm ने बनविलेल्या विविध प्रकारच्या अंदाजपत्रकांविषयी सविस्तरपणे लिहा.

(१५)

५. अ) वस्तूच्या स्रोतावरून (Traceability to Product) खालील खर्चाचे वर्गीकरण करा :

(०५)

- कच्च्या मालावर आयात शुल्क.
- मोबाईल फोनच्या उत्पादकासाठी 'गोरीला ग्लास'.
- कारखान्याचे भाडे.
- पगार (वेतन).
- Carriage inwards.

ब) अनुपातीत बदलावर आधारावरून खालील खर्चाचे वर्गीकरण करा :

(०५)

- १) कार्यालयीन भाडे.
- २) कच्च्या मालाचा खर्च.
- ३) Post-paid mobile charges.
- ४) Carriage outwards.
- ५) जाहिरात.

क) व्हिजन लिमिटेडने दिलेल्या तपशीलावरून 'Operating Cycle Method' च्या आधारावरून २०१९ (०५)

साठी लागणारे खेळते भांडवल किती लागतल ते शोधा :

२०१८ साठी विकलेल्या मालाचा खर्च ₹ ३०,००,००० होता.

२०१८ साठी 'Operating Cycle' ६० दिवसांची होती.

२०१९ साठी विकल्या जाणाऱ्या मालाच्या खर्चात २०% नी वाढ होण्याचा अंदाज होता आणि 'Operating Cycle' १५ दिवसांनी वाढण्याची अपेक्षा होती. शिल्लक रोख रक्कम कमीत कमी ₹ २,००,००० असण्याची गरज होती.

किंवा

५. खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर संक्षिप्त टीपा लिहा :

(१५)

- १) Spreadsheets चा उपयोग.
- २) समविच्छेदन बिंदू विवेचन.
- ३) लघु मुदतीच्या वित्ताचे स्रोत.
- ४) Ratio analysis एक हत्यार (अवजार).
- ५) इक्वीटी समभाग भांडवलाची वैशिष्ट्ये.